

Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno diplomantky:	Kateřina Válková
Téma diplomové práce:	Postavení akcionáře podle EMCA (komparace s českým právem)
Rozsah práce:	46 stran vlastního textu (dle diplomantky 122 251 znaků vlastního textu)
Datum odevzdání práce:	9. 1. 2023 elektronická a tištěná verze

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomantkou zvolené téma považuji za aktuální. I když první verze EMCA byla publikována v roce 2017, není s ní v české doktríně výrazněji pracováno a zatím zůstává na okraji zájmu. Z tohoto důvodu téma, které se snaží přiblížit EMCA českému čtenáři a porovnat její přístupy s přístupy českého zákonodárce, je tématem přínosným, a tudíž i aktuálním.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Téma je obtížnější na zpracování, protože vyžaduje výbornou orientaci nejen v evropském právu obchodních korporací, nýbrž obecně v soukromém právu. Náročnost tématu zvyšuje i skutečnost, že dílčí otázky, na které diplomantka zaměřila pozornost, nejsou v české doktríně dostatečně podrobně rozdiskutovány. Bylo tak na diplomantce, aby kriticky zhodnotila dosavadní stav diskuse a přispěla k ní i svými argumentačně podloženými názory.

3. Formální a systematické členění práce

Pokud jde o systematické členění práce, diplomantka práci rozdělila vedle úvodu a závěru do dvou kapitol. V první kapitole se diplomantka věnuje obecným otázkám, jako je představení EMCA, jeho účelu, základním principům a přístupu k ochraně minoritních akcionářů. Druhá kapitola je stěžejní částí práce a je rozdělena do tří subkapitol, v nichž diplomantka postupně zkoumá tři vybraná práva na ochranu menšinových akcionářů, a to právo na obranu proti dividendovému vyhladovění, na zvláštního znalce a na zrušení akciové společnosti z důvodu podvodu na menšině.

Úvod a částečně i závěr plní své funkce. V úvodu diplomantka vysvětluje, proč zúžila zaměření diplomové práce oproti vypsání tématu (stalo se tak po konzultaci se mnou), v závěru shrnuje nejdůležitější poznatky, ke kterým v práci dospěla. Ty jsou však formulovány velmi obecně.

Struktura diplomové práce je v zásadě zvolena vhodně. Přesto musím učinit několik dílčích výhrad, o nichž jsem s diplomantkou hovořila i během konzultací, a proto mě mrzí, že je do výsledné podoby práce nepromítla. Kupříkladu není systematicky vhodné rozebírat pojem dividendy až v subkapitole 2.1.3, tedy až v skoro v samém závěru subkapitoly věnované dividendovému vyhladovění. Obdobně by bylo vhodnější, aby diplomantka představila studii o ochraně práv minorit a závěry z ní plynoucí dříve než v závěrečné kapitole k danému tématu (str. 24 a násl.).

4. Vyjádření k práci

Předloženou práci považuji za zpracovanou dostatečným způsobem vyžadovaným od diplomových prací, byť hloubka rozboru zvolených právních institutů mohla být podstatně hlubší. Práce je ve větším

rozsahu popisná než analytická. Jde tak o základní zmapování právní úpravy ochrany menšinových akcionářů v EMCA, nikoli o podrobné kritické zhodnocení této úpravy. Přínosem práce je nastínění základního rámce diskuse, který by se o vybraných otázkách měl v českém právním prostředí důkladněji vést. Práce by si zasloužila více argumentačně podložených vlastních stanovisek diplomantky, na mnoha místech diplomantka následuje názory jiných bez vlastní reflexe a bez kritického zkoumání (to platí především o kapitole 2.1 věnované problematice dividendového vyhladování minoritních akcionářů a o kapitole 2.3).

Diplomantka na několika místech odkazuje na jiné pasáže v diplomové práci. Odkazy však nejsou příliš konkrétní. Kupříkladu odkaz na str. 14 směřuje k celé první kapitole, byť by bylo pro čtenáře přínosnější, aby odkaz směřoval ke konkrétní straně. Někdy diplomantka obecně odkazuje na předchozí text bez bližšího upřesnění, což orientaci v textu rovněž ztěžuje (např. str. 23).

Oceňuji, že diplomantka se snaží čtenáři přiblížit právní úpravy, které byly autorům EMCA vzorem. Pro lepší pochopení by však bylo žádoucí, aby příslušné pasáže obsahovaly i vysvětlení a byly zasazeny do širšího kontextu. Chápu, že tento požadavek se může jevit jako velmi náročný s ohledem na to, že jde o diplomovou práci. Bez toho jsou však některé pasáže málo srozumitelné (např. popis dánské úpravy na str. 15).

Diplomantka zmiňuje právo menšinového akcionáře napadnout usnesení z důvodu zneužití hlasovacího práva většinou a právo akcionáře na zadostiučinění (str. 21 a 22), aniž podrobněji rozebírá podmínky a limity těchto práv. Jak má být ochrana minoritnímu akcionáři poskytnuta, pokud valná hromada o jeho návrhu na rozdělení dividendy vůbec nehlasovala? K jakému účelu slouží právo na zadostiučinění? Lze jej využít k výplatě „dividendy“ při absenci podkladového rozhodnutí o rozdělení zisku? Měl by český právní řád obsahovat oprávnění soudu měnit usnesení valné hromady o rozdělení zisku?

K textu na str. 24 – Lze upravit právo na minimální výši dividend ve stanovách? Půjde v takovém případě o akcie s pevným podílem na zisku nebo ne? Jak by měl akcionář při uplatnění takového práva ve stanovách postupovat, nebude-li jej společnost respektovat?

5. Kritéria hodnocení práce

a) splnění cíle práce

Diplomantka stanovila za cíl diplomové práce porovnání vybraných práv menšinových akcionářů podle EMCA s českým právním řádem. Jako klíčovou otázku vymezila, zda by se české právo mělo inspirovat vybranými ustanoveními EMCA a zda by měla být do českého právního řádu zakotvena nová práva menšinových akcionářů na jejich ochranu. Cíl práce považuji za vhodně zvolený. Vytčený cíl se podařilo diplomantce částečně naplnit. Závěry, ke kterým diplomantka dospívá, by však mohly být přesvědčivěji vyargumentované.

b) samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství

Na základě způsobu, jakým byla diplomová práce zpracována, a i s ohledem na konzultace, které jsem s diplomantkou vedla, nemám pochybnosti o tom, že ji diplomantka sepsala samostatně. Zároveň konstatuji, že jsem při četbě práce neodhalila žádné prvky plagiátorství.

c) logická stavba práce

Logická stavba práce byla popsána výše. Diplomantka postupuje od obecného ke konkrétnímu. Stavba práce odpovídá zvolenému cíli.

d) Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací

Diplomantka pracovala s českou i zahraniční literaturou, čerpala i z judikatury. Za přínosné považuji práci se studií o ochraně práv menšinových akcionářů, byť závěry z ní mohly být využity více.

Jde-li o dodržení zásad odborné práce se zdroji, práci nemám zásadně čeho vytknout.

Poznámkový aparát je přiměřeně rozsáhlý (270 poznámek s výhradou dále uvedenou) a v zásadě funkční. Není nezbytné, aby každý zdroj, na něj je odkazováno, či jen strana stejného zdroje, měla vlastní poznámku pod čarou. Kupříkladu texty poznámek č. 54 až 56 mohly být pojaty do jedné poznámky. Stejně tak i poznámky č. 110 až 112 na str. 18 apod.

e) hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Předloženou práci považuji po obsahové stránce za zpracovanou na dostatečné úrovni. Analytické pasáže měly být však více rozpracované a argumentačně podložené. Některé problémy a jejich možná řešení jsou jen načrtnuté (např. popis ochrany menšinového akcionáře při dividendovém hladovění na str. 21 s násl.). Diplomantce vytýkám, že přebírá názory literatury a judikatury, aniž je podrobuje kritickému přezkumu.

f) jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a stylistická úroveň textu je v zásadě na požadované úrovni, místy práce vykazuje určitou neobratnost ve vyjadřování a nižší míru srozumitelnosti. Zdá se, že diplomantka nevěnovala dostatek času závěrečné revizi textu. Kupříkladu na str. 13 až 15 diplomantka popisuje úpravu v EMCA. Z tohoto popisu však bez pochybností neplyne, co EMCA stanoví. Jaká jsou pravidla EMCA pro ochranu menšinových akcionářů proti dividendovému hladovění? Jaké právní důsledky plynou z jejich nedodržení?

Nejspíše jsme si s diplomantkou při konzultacích neporozuměly, když jsme hovořily o tom, jak správně psát více číslic za sebou v odkazech na poznámky pod čarou. Výsledkem nepochopení je nesprávné oddělování těchto číslic (např. na str. 6 pozn. 20 a 21); číslice mají být odděleny čárkou a mezerou, tj. stejně jako by nebyly psány horním indexem.

Vnitřní uvozovky ve vnějších uvozovkách mají mít podobu jednoduchých uvozovek (chybně na str. 12). Rovněž není správné uvozovat větu symbolem „§“ (srov. pozn. pod čarou č. 252 a násl.). K tomu je vhodné uvést, že prostý odkaz na zákonné ustanovení nadměrně zapleveluje poznámkový aparát. Jde však o celkem rozšířený nešvar. Je vhodnější prostý odkaz na zákonné ustanovení umístit do vlastního textu práce než do poznámky pod čarou.

g) úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Práce neobsahuje grafy a tabulky. To ani není vyžadováno. Při srovnání zahraničních úprav k vybraným právním institutům by však zpracování přehledné tabulky mohlo být ku prospěchu větší přístupnosti textu pro čtenáře.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě

K zodpovězení při obhajobě pokládám diplomantce nad rámec výše formulovaných otázek tyto otázky:

1. Zhodnoťte kriticky judikaturu k rozdělování zisku z pohledu ochrany společnosti na jedné straně a ochrany minoritních společníků na straně druhé.
2. Posuďte důvody, proč EMCA upravuje možnost zrušení akciové společnosti pro podvod na menšině. Co takové zrušení menšinovým akcionářům přináší? Proč by o něj měli usilovat? Jaké právní nástroje dává české právo menšinovým akcionářům v daných případech? Neřeší české právo danou potřebu jiným způsobem? Pokud ano, porovnejte je a vyhodnoťte klady a zápory obou řešení.

7. Závěrečné hodnocení

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň

Předběžně navrhuji ohodnotit diplomovou práci známkou velmi dobře při výborné úrovni obhajoby, tj. diplomatka se dokáže přesvědčivě vypořádat s položenými otázkami a přesvědčit komisi, že se v problematice velmi dobře orientuje a dokáže získané poznatky srozumitelným způsobem předat ostatním. Výsledné hodnocení záleží na rozhodnutí komise.

V Praze dne 10. února 2023

Doc. JUDr. Kateřina Eichlerová, Ph.D.

vedoucí diplomové práce